

Latvijas Republikas tiesībsargs

Baznīcas iela 25, Rīga, LV-1010, tālr.: 67686768, fakss: 67244074, e-pasts: tiesibsargs@tiesibsargs.lv, www.tiesibsargs.lv

Rīgā

2019. gada 19. jūlijā Nr.1-5/103

**Vides aizsardzības un reģionālās
attīstības ministrijai**
pasts@varam.gov.lv

Par atzinuma sniegšanu

Tiesībsargs ir saņēmis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk: VARAM) lūgumu (reģistrēts: 25.06.2019. ar Nr.254) sniegt atzinumu par pašvaldības domes deputāta tiesībām atrasties institūcijas sēdē, kurā deputāts nav ne institūcijas loceklis, ne lietas dalībnieks, bet kurās tiek izpausti fizisku personu dati. Vēstulē ir aprakstīta situācija, kādā domes deputāti, kas ir uzaicināti pēc fiziskās personas lūguma piedalīties pašvaldības administratīvās komisijas sēdē, ir tikuši izraidīti no minētās sēdes, jo sēdē tiek izpausti fizisku personu dati.

Saskaņā ar Tiesībsarga likuma 11.pantu tiesībsarga funkcijās un uzdevumos ietilpst jautājumi, kas saistīti ar cilvēka pamattiesību un pamatbrīvību aizsardzību, kā arī labas pārvaldības principa ievērošanu valsts pārvaldē. Izvērtējot VARAM vēstulē norādīto informāciju, tiesībsargs atbilstoši savai kompetencei, sniegs viedokli par pašvaldības deputātu tiesībām atrasties pašvaldības administratīvās komisijas sēdē, kurā pašvaldības deputāts nav ne komisijas loceklis, ne lietas dalībnieks. Raugoties no cilvēktiesību viedokļa un labas pārvaldības principa, konkrētajā situācijā ir nepieciešams sabalansēt Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk: Satversme) 96. pantā garantētās tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, tostarp, tiesības uz datu aizsardzību, un labas pārvaldības principu, konkrētāk, atklātību lēmuma pieņemšanā.

Satversmes 96.pantā ir nostiprinātas personas tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, kas iekļauj arī informāciju par personu un tās tiesības uz personas datu aizsardzību. Satversmes tiesas praksē ir nostiprināta atziņa, ka ar personas privāto dzīvi saistīto vai personas fizisko un sociālo identitāti raksturojošo datu apstrāde (vākšana, uzglabāšana, izpaušana) ietilpst personas tiesību uz privātās

dzīves neaizskaramību tvērumā¹. Atzīmējams, ka minētās tiesības nav absolūtas un tās var ierobežot Satversmes 116. panta noteiktajā kārtībā.

Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta piektajā daļā ir nostiprināts, ka valsts pārvalde savā darbā ietver labas pārvaldības principu, kas sevī ietver atklātību pret privātpersonu un sabiedrību, datu aizsardzību, taisnīgu procedūru īstenošanu saprātīgā laikā un citus noteikums, kuru mērķis ir panākt, lai valsts pārvalde ievērotu privātpersonas tiesības un tiesiskās intereses. Atzīmējams, ka tiesībsarga ieskatā atklātības princips ir atvasināms no vispārējiem tiesību principiem un ir atzīstams par vienu no svarīgākajiem pamatiem demokrātiskas valsts pārvaldes sistēmas nodrošināšanā.

Latvijas Administratīvā pārkāpumu kodeksa (turpmāk: LAPK) 205. panta 1. punktā ir norādīts, ka administratīvo pārkāpumu lietas izskata pašvaldību administratīvās komisijas. Atbilstoši LAPK 207. pantam, pašvaldības administratīvo komisiju apstiprina attiecīgās pašvaldības dome uz savu pilnvaru laiku. Tādējādi secināms, ka domei ir likumā nostiprināts pienākums uz savu pilnvaru laiku izveidot pašvaldības administratīvo komisiju. Savukārt LAPK 210. pantā ir uzskaitītas administratīvo pārkāpumu lietu kategorijas, kuras ir tiesīgas izskatīt pašvaldību administratīvās komisijas. Jāatzīmē, ka minēto lietu kategoriju uzskaitījums ir daudzpusīgs un plašs, iekļaujot arī jautājumus par bērnu tiesību ievērošanu un nodrošināšanu².

Likuma “Par pašvaldībām” 61. pants nosaka, ka atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai vai pašvaldības administratīvās teritorijas pārvaldīšanai dome no domes deputātiem un attiecīgās pašvaldības iedzīvotājiem var izveidot valdes, **komisijas** vai darba grupas. Šo valžu, komisiju un darba grupu izveidošanas nepieciešamību nosaka atsevišķi likumi vai domes lēmumi. Valdes, komisijas un darba grupas **darbojas saskaņā ar domes apstiprinātajiem nolikumiem**. Tādējādi secināms, ka likumdevējs ir nodevis pašvaldību autonomajā kompetencē izstrādāt pašvaldību administratīvo komisiju nolikumus. Savukārt pašvaldību administratīvo komisiju pieņemtie lēmumi, kā arī rīcība administratīvo pārkāpumu lietvedības ietvaros, ir pakļauta tiesiskuma kontrolei rajona (pilsētas) tiesā atbilstoši LAPK 279. pantam.

Tiesībsargs, iepazīstoties ar vairāku novadu pašvaldību un pilsētu domes izstrādātajiem administratīvo komisiju nolikumiem³, secina vispārēju tendenci, ka administratīvo lietu komisijas sēdes ir atklātas, izņemot tiesību aktos noteiktos gadījumus. Slēgtas sēdes notiek, ja administratīvā komisija pieņem par to motivētu lēmumu. Administratīvās komisijas sēde ir slēgta, ja pie administratīvās atbildības tiek saukta nepilngadīga persona vai cietušais ir nepilngadīga persona (LAPK 271. panta piektā daļa). Tiesībsarga ieskatā arī pati persona, kas tiek saukta pie administratīvās atbildības, var lūgt pašvaldības administratīvajai komisijai izskatīt lietu slēgtā sēdē. Tādējādi jautājums par lietas izskatīšanu atklātā vai slēgtā pašvaldības administratīvās komisijas sēdē ir nošķirams, kā arī

¹ Satversmes tiesas 2016.gada 12.maija spriedums lietā Nr.2015-14-0103 15.1 punkts.

² Piemēram, LAPK 210. panta ceturtajā daļā ir iekļautas pašvaldības administratīvās komisijas tiesības izlemt jautājumus par audzinoša rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanu nepilngadīgajiem.

³ Tiesībsargs iepazīnās ar Gulbenes novada pašvaldības, Ādažu novada pašvaldības, Daugavpils pilsētas domes, Nicas novada domes, Jūrmalas pilsētas domes, Jelgavas novada pašvaldības administratīvās komisijas nolikumiem.

individuāli izvērtējams atkarībā no konkrētās lietas apstākļiem līdzīgi kā tiesvedību norises laikā.

Tiesībsarga ieskatā pamats personas datu apstrādei, kas tiek veikta pašvaldības administratīvās komisijas **atklātā sēdē**, ir nostiprināts Vispārīgās datu aizsardzības regulas 6. panta 1. daļas c) apakšpunktā – apstrāde ir nepieciešama, lai izpildītu uz pārzini attiecināmu juridisku pienākumu, konkrētāk, nodrošināt lietas izskatīšanu atklātā sēdē. Ievērojot minēto, tiesībsarga ieskatā nav saskatāmi ierobežojumi ikvienas personas, tostarp, pašvaldības deputātu tiesībām atrasties pašvaldības administratīvās komisijas **atklātā sēdē**.

Savukārt personām, tai skaitā, pašvaldības deputātiem, kas nav ne lietas dalībnieki, ne pašvaldības administratīvās komisijas locekļi, ir tiesības izteikt motivētu lūgumu pašvaldības administratīvajai komisijai par tiesībām atrasties pašvaldības administratīvās komisijas **slēgtā sēdē**. Pašvaldības administratīvā komisija izvērtējot konkrētās lietas apstākļus, kā arī lietas dalībnieku viedokli, var izlemt jautājumu par jebkuras personas, tai skaitā, pašvaldības deputāta tiesībām atrasties pašvaldības administratīvās komisijas **slēgtā sēdē**.

Noslēgumā vēlos norādīt, ka Vispārīgās datu aizsardzības regulas 6. panta 1. daļas a) apakšpunktā un 9. panta 2. punkta a) apakšpunktā ir nostiprināts viens no pamatiem gan personas datu, gan īpašu kategoriju personas datu apstrādei - datu subjekta nepārprotama piekrišana. Tādējādi nebūtu pieļaujama situācija, kādā datu subjekts sniegtu piekrišanu citai personai atrasties pašvaldības administratīvās komisijas sēdē, taču administratīvā komisija liegtu dalību, pamatojot to ar šīs personas datu aizsardzības prasībām.

Ar cieņu

Tiesībsarga vietā
tiesībsarga vietniece

I. Piļāne

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.